

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
30 novembre st. v.
12 decembre st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 48.

ANUL XXII.
1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Struguri.

De strugure să cânt cu foc,
Ca 'n lume să resune,
N'am lipsă ca să mai invoc
A Muzii 'nțelepciune;
Destul e să beu un păhar
Din vinul vechiu dela Cotnar,
Ș-atunci cânt de minune.

Ori ce-ar fi fost de sacrul timp,
De n'ar fi fost nectarul?
Și ȕei cei mulți din Olimp
Cu ce-și țineau altarul?
De n'avea Bachus bunul gust,
Din strugure să stórcă must,
Să 'ncline cu păharul!

In lupta cea de ȕece ani
Ce Jupiter purtase,
In contr'atrocilor Titani,
El mai că desperase;
De nu sosiá la vremea sa
Nectarul și Ambrozia,
Pe Mars de-l animase.

Când Iuno 'n jeloziá sa
Certá pe bunul Joe,
El altecum nu putea scápa
De casnica nevoe,
Decát mergea cu pasul lîn
La Hebe ca să-i cêră vin,
Să-i trecá de aloie.

Când trista Ceres cáută
Pe fiica Proserpine,
Din lacrimile ce vêrsá
Pe dêluri și coline,
Tot struguri dulci au resárit,
Din cari Bachus ș-a croit
Serbári eleusine.

D'atunci se țin serbári cu joc
Ș-acum ca 'n lumea veche,
Bachante și Bachanți cu foc
Saltéză tot páreche;
Êr după ce-au beut la vin,
Se duc acas' cu capul plin,
Umblând într'o ureche.

Pe Iuno când își resbună
Vulcan — ca un bálaur,
Și fedeliș o ferecă
Pe tronul cel de aur,
Tot Bachus o-a fost mántuit,
Cáci cu nectar a domolit
Pe genialul faur.

Êr până când Vulcan mai bea,
Madame Afrodite —
Nevéstă-sa — pe Bach primia
La intime visite;
D'atuncia vinul s'a 'nstatat
Ca laptele cel delicat
Al Vinerei rápite.

Tráind in dulce iubileu,
Cocóna Venus are
Pe Amor și pe Himeneu,
Copii din intêmplare,
Și mulți viêta lor ș-o trag
Din vinul cel gustat cu drag
Dintr'un páhar mai mare.

Minerva ánc' aprețiá
A vinului culturá,
Cáci pe Achile-l consolá
C'un léc de beuturá.
Êr medicul Chir Esculap
Erá un ȕeu deștept la cap,
Fácând din struguri curá.

Prim Iuno Bachus esilat —
Fiind bastard lui Joe —
La Muze pe Parnas a dat
Banchete cu halloie.
D'atunci beu și poeții vin,
Și când is ei in cheful plin
Fac versuri mai cu voe.

Și vai! de cel ce-ar predicá
Ca ómenii să 'ncețe
Din mustul cel bun a gustá
Chiar d'ar avé și sete.
Lycurg cu capul a plátit
Când Tracilor le-a poruncit
Să nu se mai imbețe.

Opheles se făcù delfin,
Căci vrù pe Bach să-l bată,
Ca pește-acum bé 'n loc de vin
Tot apă d'a murată.
Ér Pentheus fu spintecat,
Căci cultul bachic l'a călcat —
Luându-și grea resplată.

Pe fetele lui Minyas,
C'au fost pré guralive,
De'n critica lor a fost tras
Plăcerile festive,
In liliaci le-a transformat
Și Bachus astfel le-a 'nvățat
A nu fi pré naïve.

Sermanul Mydas o păfi
Cu aurul de price;
Nici apă nu mai suferi
La gură să ridice —
Pân' ȕeul Bachus l'a scăpat,
Că 'n loc de aur vin i-a dat —
Făcându-l ér ferice.

Adam d'ar fi mâncat in raiu
In loc de mere struguri,
Nu l'ar fi alungat Mihaiu
Afar' să ródă muguri.
Urmașii lui se veseliau,
Și astăzi nu se mai gândiau
La sape și la pluguri.

Dar Noe de potop scăpat
Avù mai multă minte,
De multă apă disgustat
S'apucă mai înainte
De mustul cel renvietor
Ș-așá el fu mântuitor
Ș-al gintelor părinte.

Prorocul Moise a trimis
Șpioni ca să reșcie,
Că 'n Canaanul cel promis
Găseșce-se și viie?
Și numai după ce-a văđut
Imensii struguri, a putut
Să ేశá din pustie.

Psalmistul David a cântat:
Că vinul veseleșce!
Sirach profetul a 'ntrebat:
Vięta ce plăteșce?
De n' avem un păhar de vin
Să-l bem cu cugetul deplin,
Că el ne 'ntinerășce.

La nunta ce se celebrá
In Cana Galileii,
Isus din apă vin formá,
Să 'mpace pe evreii;
Ș-a ȕis la ultimul supeu,
Că vinul e sângele seu,
Să-l bea invățáceii.

D'aceea Pavel a trimis
Scrisóre-apostoléscă
Lui Timoftei, in care-a ȕis
Cu grige părintășcă:
Din cauza sângelui puțin
Să bea in tótá ȕiua vin,
C'așá să se 'ntărășcă.

D'atunci monachii 'n mânăstiri
Ȧin pivniętele pline,
Să aibă pentru musafiri
Câte-un păhar să 'nchine.
Prescuri și vin la popi se da,
Să aibă d'a cuminecă
Fiinętele creștine.

Románul ca un bun creștin
Cu datine antice,
A fost și este pentru vin
Cu sentimente-amice.
El șcie și la serbători
Ca și la munca cu sudori,
Păharul să-l ridice.

El este vesel și glumeț
Și la nécas și 'n bine,
De are-afaceri séu ospet,
Păharele sânt pline.
La jocuri și la 'nsuráciuni,
La nașceri și la 'ngropáciuni
El trebuie să 'nchine.

Ér decă-l chiamă patria
Când e periclitată,
El scóte 'ndată 'sabria
Cu inimă 'nfocatá.
Și după ce-a scurs un păhar,
De inimic e vai ș-amar,
Ér patria-i salvată

Deci ori și care-i bun román
Și om de omenie,
Să fie 'n țera sa stăpán
Și gazdá cu moșie.
Și ca să aibă 'n casa sa
Din prisosință vin a bea,
Să cultiveze viie.

Că fructul ei e dar ceresc,
E spirit și luminá,
La cei ce din puteri slăbesc
Probatá mediciná.
El face pe sárac activ,
Pe cel avut mai milostiv
Și ori ce grigi aliná.

D'aceea cât mai resuflám
Pe lumea páméntéscă,
Să bem la vin și să 'nchinám:
Ca vinul să trăేశcă!
Ér când preotul ne-a cântá
Prohodul ș-aleluia,
Cu vin să ne stropేశcă!

Ioan dela Buceci.

Nepoțelul împăcuior.

(Din ȕiarul unei femei.)

— Novelă. —

(Urmare.)

Di in acésta luptá sufletéscă suferiam, de eram
aprópe de desperare. Nu șcieam ce să fac. De
acasá nu puteam să es, și-mi trebuia mângă-
ierea și sfatul cuiva. . . Scrisei un bilet Lisicei, prin
care o rugam să viná la mine. Aveam tótá trebuința
de presința ei. Ea totdeuna șciea câte un mijloc de
a scăpá din ori ce incurcăturá. . . Nici nu me înșelai
in așteptarea mea.

Ea vini numai decât la mine, și me sfătui ca mai nainte de toate să scriu lui Emilian. Despre aceea ca să me mărit după Nicolau, nici că voiă să audă.

În ziua următoare când tatăl meu me aștepta în camera sa, să viu și să-i spun hotărîrea mea, vedui că vine Emilian la noi și intră de-adreptul la tata. Acesta inse eră atât de iritat și necășit pe el, încât nici că a voit să-l primescă.

Asemene nu voiă să me mai vedă nici pe mine când auđi că nu voesc să primesc propunerea lui.

Îl intristă mult aceea, că eu resping pe Nicolau, căci el încă dela nașcerea mea ș-a propus să me crească pentru acesta, cu ai cărui părinți trăia într'o foarte bună amiciție.

Măne-ți primii un bilet dela Emilian, în care me rogă foarte mult să-i dau o întelnire.

Eram inse atât de pădită, încât însădar aș fi încercat să es în oraș să me întelnesc cu el.

Nu puteam să me întelnesc cu el nici la Lisica, căci singură nici acolo nu me lăsau.

Atunci imi vini în minte un gând pe cât de îndrezeț, pe atât și de periculos, decât l'ar fi descoperit cineva.

Am jertfit eu deja și până acum atâta — iubirea părintelui meu — pentru Emilian, încât nu mi se părea cătuș de puțin jertfă, decât i voi da întelnire, unde să nu fim numai noi doi, ce-mi mai păsă mie că me voi espune gurilor rele din lume, decât cumva ar ști cineva de asta.

Pe lângă casa noastră se intindea o grădină mare, care răspundea la doue străđi. La strada mare eră porta principală, ér în dos spre o stradă laterală eră o portiță, care eră totdeauna închisă, nu umblă nimeni pe ea.

I scriseri lui Emilian, că decât me iubeșce în adevăr și voeșce să vorbescă cu mine, apoi să vină de sêra la acea portiță, eu voi descuia-o și-l voi aștepta.

Noi totdeauna cinam târđiu, după ce s'a însărat deja. În sêra în care îl așteptam pe Emilian, eu sub pretext că me dore capul, m'am sculat dela mêsă și me dusei în odaia mea. Ei nu bănuiră nimic. Din odaia mea imi luai o brobódă și cheia acelei portițe, pe care încă de cu ziua o ascunsei dintre celelalte chei, și me furișai în grădină, pe unde domniă o perfectă liniște.

Eră prin luna lui octombre și eră bine însărat, când sunară în turnul unei biserică din apropiare orele opt.

Me aședai aprópe de portiță, pe o bancă de sub un tufiș de liliac. Auđii ceva șgomot. . . Me apropiai de use.

— Tu ești? — întrebai.

— Da, — imi răspunde acea voce, pe care eu atâta drag o ascultam.

Deschisei ușa și în celalt moment me aflai în brațele iubitului meu.

I spuseri toate cele întemplate cu mine, el imi spuse, că ce aspru a fost tatăl meu cu el, că nici n'a voit să-l primescă și să vorbescă cu el, că vinise la noi ca să-mi cêră mâna, și că după primirea ce i s'a făcut în casa noastră, nu mai póte să trecă pragul uși noastre.

Eu începui să plâng auđind aceste vorbe, el imi ștergea lacrimile sărutându-me și mângându-me.

— Ce vom face acum? — îl întrebai.

— Aceea ce trebuie, — imi răspunde. Încă în decursul acestei luni imi vei fi logodnică și înaintea lumii, ne vom logodi și făr de voia părinților tei.

Mi se părea că visez, auđind aceste vorbe. Mi se părea ceva straniu, că el vorbeșce cu atâta hotărîre despre logodirea noastră, acum, când de cei mai negri nori este încărcat cerul iubirii noastre.

Imi spuse apoi planul seu. Va scrie o scrisóre tatei, în care din nou imi va cere mâna. Ér pe mine me rugă, că decât în adevăr îl iubesc, apoi să cer cu hotărîre și tãrie tatălui meu ca să consimțescă la cășatoria noastră. Decă nu vom izbuti așa, eu sânt deja maioră, n'avem decât să luăm martori și să ne ducem la cununie chiar contra voinței tatălui meu.¶

— Dar atunci me va blăstema, — i ăisei eu.

— Rugăciunile mele vor șterge acel blăstêm.

— Me va și desmoșteni!

— Iți remâne amorul meu, — imi despunse ér. — Ori nu-ți este destul atâta pentru ca să devii fericită.

— O, destul, destul, pentru ca să me invoesc la ori și ce pentru tine, — i ăisei îmbrășându-l cu dragoste.

Stăturăm așa vr'un cias. Pe cer ici coala licăria câte o stea, cerul eră acoperit de nori în mare parte, numai atunci se făcú luminos, după ce se ridică luna cu fața-i plină și luminósă. . . Noi stăteam și acum alipiți unul de altul, într'un delir, de care și acum me încălđesc când me gândesc la acele dulci momente. . . Ne uitam unul în fața celuilalt, până ce auđiram că sună în turn ăce ore.

Ne despărțiram apoi. . . Nu ne mai ăiserăm unul altuia să fim tare în lupta ce ne așteptă, eram ambii siguri că vom luptă din toate puterile.

Când vini sus, tatăl meu încă tot la mêsă ședea de vorbă cu maică-mea. Intrai neobservată în odaia mea și din vr'o câteva vorbe ce pëtrunseră pân la mine, înțelesei că vorbesc despre mine.

Nici odată nu am avut nópte mai neliniștită. Eram trêză și totuș par că visam. . . Me perdeam în visurile pe cari le făceam despre viitor, plutiam în vis pe acele dulci plaiuri, unde numai fericirea, amorul lui Emilian me așteptă. . . Și apoi ér tresăriam când me gândiam la aceea, câtă resistință până ce mi se vor realiză planurile, cât me va costă pe mine fericirea! Voi dobândi un bărbat, un soț, despre care atât visam și în schimbul lui póte că voi perde pentru totdeauna pe tatăl meu. . . O, câte ore de tulburare sufletescă avui eu de aci încolo! . . . Câtă durere și câtă fericire póte incape într'o inimă!

IV.

Luptele noastre fuseră inse însădar. Tatăl meu iritat mai ales de maică-mea vitregă, remase neînduplecat. Nu voiă să audă de cășatoria mea cu Emilian. Ba acum devini și mai inverșunat. . . Avea pré puțină considerație pentru Emilian, că este numai un biet profesor, că este pré tiner, nebunatic, că nu voi fi nici odată fericită cu el și altele. Imi profetiă cea mai tristă vieță decât nu-l voi ascultă pe el, că sânt o fată ingrată.

Toate aceste cuvinte, deși nu putură să meschimbe în hotărîrea mea, dar imi scădură mult din speranțele mele și mai ales imi turburără liniștea sufletescă, căci me durea mult aceea, că a trebuit să turbur liniștea familiei noastre și mai ales că vedeam suferind pe tatăl meu.

Ce eră inse să fac?! . . . Eră deja târđiu ori ce muștrare, îl iubiam cu mult mai profund pe Emilian, decât să me fi putut despărți de el, coste ori și cât fericirea ce voi avé-o devinind a lui pentru vecinicie. . . Lumea intrégă decât aș perde-o, numai el să fie al meu!

I spuseri dar tatei, că ori și câtă durere i-aș causă, ori și cât se împotriveșce de a me da lui Emilian, eu nu pot să trãesc fără de el. . . Sânt atât de hotărîită să-l urmez ori și unde, încât nu este putere, nu pot fi împregiurări cari să me despărță de el.

Il rugai dar pe tatăl meu, că decă ține la fericea mea, decă voește să nu păteze numele familiei lui și ca lumea să nu aibă cauze a vorbi despre noi, apoi să nu se mai impotrivescă.

Asta îl supără și mai mult. Nici că a voit să mai stea cu mine de vorbă.

Singurul remediu la care am putut recurge, a fost ca să mă rog de o mătușă a mea, de sora mamei mele dulcea, să mijlocască ea pe lângă tatăl meu, ca cel puțin atât să facă pentru noi, ca în fața lumii să nu se arate așa sever, neindurător.

Asta ne succese. Atâta ne promisese. Inse nici la cunună noastră, nici în casă la noi nu va vini. . . Decă ne-am lăpădat de el, așa dicea, apoi să nici nu pretindă ca el să mă mai iubească.

Se schimbă dar toate. Eu mai stătui în casa părintească până în luna lui april. În acest interval numai la mesă me întâlneam cu tatăl meu, er de vorbit abia vorbeam cu mine. . . Imi arată atâta răceală, atâta indiferință, încât pe mine m'ar fi omorât aceste, decă mai ținea mutt.

Singura mângâiere imi eră în aceste grele zile scrisorile lui Emilian, care imi scriea foarte des și din a cărui șiruri pline de vorbe de dragoste, adunam apoi putere pentru a suportă durerile ce le aveam.

În aprilie me logodii în totă forma cu Emilian. El atunci deși tiner, dar prin talentul seu își câștigă un nume destul de bun. În capitală aproape toate jurnalele se ocupau de niște lucrări literare ale lui, pe cari eu când le citeam, apoi nu așa fi schimbat cu o regină.

Me simțiam atât de înălțată prin el, și me fericiă atât de mult gândul, că și amorul meu l'a insultat să scrie atât de frumos, lucru ce el adeseori mi-l spunea.

În luna lui maiu ne cununarăm. Și decă a fost romântă amorul nostru, apoi nu mai puțin romantică a fost și cunună noastră.

De acasă un așa »remas bun« im lua, pe care nici dușmanului meu nu l'aș fi poftit. . . Maică-mea vitregă cu o voce batjocoritoare și cu sarcasm înțepetor imi ură fericire, er tatăl meu nici nu voi să mă vedă.

Afară la poartă me așteptă scumpa mea Lisică și mătușă mea.

Ne duserăm apoi la ofițerul stării civile, unde ne așteptă Emilian cu amicul seu de astă-vără, iubitul Lisiciei, unde după ce făcurăm formele necesare regulate, plecarăm să ne cununăm.

La o distanță de o oră de oraș este o mănăstire, P. . . Aici vinirăm să facem cunună.

Starițul nu știu ce o fi gândit, când vedu două trăsuri apropiindu-se de mănăstire, și pe noi coborîndu-ne din trăsuri și mergând spre el, cere stătea în grădină.

Emilian i spuse apoi, că ce voim, și după ce-i arată hărțile dela ofițerul stării civile, starițul dădu numai decăt ordin să se facă pregătiri în biserică pentru cunună noastră.

(Încheierea va urmă.)

Ioan Russu.

Pentru ochii lumii

séu

cum se 'mbetă lumea cu apă rece.

Comedie în două acte. Localisată după Labiche.

(Urmare.)

Scena VIII.

Melinescu, Razian și un domn (tapesierul.)

Tapesierul. (Vine iute din stânga.) În sfârșit am ajuns!

Melinescu. Dvostre sînteți aici? Cine ești dta? *Tapesierul.* Eu sînt nrul 17.

Melinescu. (Uimit a parte.) Ah! un pacient . . . un pacient adevărat!

Razian. (A parte.) Se sfarmă ómenii după el!

Tapesierul. (Lui Melinescu.) Eu sufer de timp îndelungat de . . .

Melinescu. Me rog seusați. . . Pe un moment.

Razian. Dle dr., me recomand. (Ese; a parte.)

Ce parte minunată pentru Cornel! Prê bună . . . mi-i tēmă că pe urmă nu vor mai voi să știe nimic de noi, căci sîntem intru adevăr numai niște calici față cu dênșii. (Ese.)

Scena IX.

Melinescu, un domn (tapesierul.)

Melinescu. De ce suferiți dvostre de un timp mai îndelungat?

Dl. O . . . (I dă un răvaș.) Êtă socotela.

Melinescu. Cum? . . . Ce socotelă?

Dl. Ei, eu sînt tapesierul.

Melinescu. Ce ȳici?

Dl. Dna Melinescu m'a angajat să iau rola nrului 17 . . . Și încă ve faceți?! Sînteți cam viclên dle dr.

Melinescu. Crede-me dle, tot lucrul s'a făcut, fără șcirea și voia mea. . .

Dl. Ah, nu ve genați. . . Omul trebuie să-și deie totdeuna aer mare. . . Și eu. . .

Melinescu. Te rog dle crede-me. . . (A parte.) Soția mea me compromite cu deseversire!

Dl. Contul face 4000 de franci.

Melinescu. (Privește contul.) Oho, oho, un hotel cu 150 de franci!

Tapesierul. Prețul cel mai moderat!

Melinescu. Și scaunele 80! . . . E grozav!

Tapesierul. Ce mai vrei să te și țergui cu mine după serviciul ce ți l'am făcut?!

Melinescu. Ce serviciu?

Tapesierul. Audi?! . . . Dar nrul 17!

Melinescu. (Necășit.) Bine, bine, etă-ve banii, numai dați-mi o cuită.

Tapesierul. (Bagă banii la buzunar; scrie cuita pe mesă.) Când veți mai avé vr'odată lipsă de cineva dle dr., ve pot recomandă pe fratele meu . . . el are timp destul.

Melinescu. La ce?

Tapesierul. Are și vestminte elegante și în sfârșit nu va cere așa mult.

Melinescu. (Necășit.) Am terminat dle! . . . Ești plătit. . . Er eu nu te rețin.

Tapesierul. (A parte.) L'am prins cu ocaua mică! (Ese prin fund.)

Scena X.

Melinescu, dna Melinescu, apoi Emelina.

Melinescu. (Singur.) Constanța me face de risul lumii.

Ea. (Vine.) L'ai plătit pe tapesierul?

El. Da . . . pe nrul 17 al teu.

Ea. Ah! ce idee minunată a fost aceea!

El. Îți gratulez pentru ea . . . tu me faci în ochii omului acestuia șarlatan.

Ea. (Ridênd.) Un tapesier!

El. Și prostul acela mare 'n livrea?

Ea. Cum? . . . Nu l'ai cunoscut?

El. Nu.

Ea. Este vênătorul baronesei din catul prim.

El. (Uitând că are să fie necășit.) Ce fecior zdravên! (Tușește, apoi în alt ton) Tu me faci de batjocura casei întregi! . . . El de sigur că o să le spună. . .

CANCELIST DE PIAȚĂ IN ITALIA.

Ea. Dar trebuia să-ți aducă cineva epistola.

El. Hm... în contra epistolei n'am de a observă nimic, a fost o idee foarte bună... cu deosebire sfârșitul... postscriptul.

Ea. »Doctor viclen.«

El. »N'ai voie să ocupi un fotoliu...«

Ea. »La academie?« Ce față făcea dl Razian?

El. Inghetase cu totul... și... imi admiră lanțul dela orologiu...

Ea. O!... Eu sunt convinsă, că ambii sunt orbiți... încântați.

El. Creși?

Ea. Mâne trebuie să aușim detaiuri!

El. (Observă pe Emelina, care vine din drépta.)

Pst! Emelina!

Emelina. Mamă, s'a gătat zaharul.

Ea. Cheile sunt aici.

El. (Cătră Emelina, care vré să éasă.) Emelino dragă, vino 'ncóce... (O sărută.) Scumpa mea copilă. Tatăl-teu a făcut mult, foarte mult pentru tine.

Emelina. (Il privește uimită.)

El. Pst!... Este încă secret... nu-i ertat să spun.

Emelina. Un secret! (A parte.) E vorba de cununie! (Tare.) Ah! eu nu te mai întreb. Dar stăi... și s'a descusut un nasture de pe roc.

El. Vrei să mi-l coși?

Emelina. Cu plăcere... Tocmai am ac și ață aci... (Melinescu desbracă rocul și il dă Emelinei, care se aședă 'n drépta și i-l cöse.)

El. (A parte.) Cât de dragălaşe este!... Déc'aș fi eu în locul dnei Razian, mie (arată pe Emelina, care cöse) așă mi-ar plăcé mai bine.

Scena XI.

Melinescu, dna Melinescu, Emelina, Sofia, apoi Ana.

Sofia. (Cu corfa pe braț.) Am venit dnă dela piaț... Facem socotéla?

Dna Melinescu. Da, da, de sigur. Unde-i cărticica?

Sofia. Ét'o! (I dă cărticica, pune corfa pe podine; din corfă se vede o căpătină de chiel.)

Dna Melinescu. (Se pune la mésa de scris.) »In 15... lapte... 40 de bani; carne de vițel... 2 franci.« Ai mâncat o grămadă de parale!

Sofia. Se vorbește, că vitele sufer de o bolă lipicioasă.

Melinescu. De asta n'am știut nimic.

Dna Melinescu. »Negrélă de 20 de bani.« (Nēcășită.) Ce fel de negrélă?... Cine te-a trimis după negrélă?!

Sofia. Dl mi-a dis să iau.

Dna Melinescu. Mai șcie-l nēcășul și pe dl teu, ce face cu atâta amar de negrélă?!. (A parte.) Fără pacienți.

Melinescu. (A parte.) Mi-ar plăcé să o vèd pe principesa Montefiascone asistând la scena acésta familiară.

Ana. (Vine degrabă.) Dómnă!... O vizită!

Toți. (Se scólă.) Vizită!

Ana. Domnul și dómna Razian.

Dna Melinescu. Dênșii?

Melinescu. Așă de iute?

Emelina. (A parte.) Ce fericire!

Dna Melinescu. (Cătră Ana.) Lasa-i să intre! (Ana ese; i dă Sofiei cărticica 'ndrèt.) Du-te degrabă! (Sofia ese 'n drépta)

Melinescu. Dă-mi iute jacheta! (Se 'mbracă cu grabă mare.)

Dna Melinescu. (Cătră Emelina.) Pune-te iute la pian, lasă-ți capul înapoi și cântă o ruladă... (vede corfă.) Vai dómne, corfă!... (O ia; fuge cu ea peste

scenă, caută loc unde să o ascundă, în fine o pune sub mésză și trage fața de mésză mai la vale. Emelina cântă rulade, dl și dna Razian intră prin mijloc.)

Scena XII.

Cei de mai înainte, dl și dna Razian. Dna Razian în toaletă mare, dl Razian în frac negru, cravată albă și mánuși albe.

Dna Razian. Dnă Melinescu!

Razian. Dle doctor!

Dna Melinescu. (Cătră dna Razian.) Ce surprindere plăcută! Așă dară v'a-ți decis să luați locuința?

Razian. (Cam perplecs.) Nu pentru aceea am venit. (A parte.) O Dómne asă-s de emoționat!

Melinescu. (Lui Razian.) Póte vi s'a făcut mai reu?

Dna Razian. Nu pentru aceea am venit...

Dl și dna Melinescu. (Cu mirare prefăcută.) Nu pentru aceea?

Emelina. (A parte.) Ea e în gală, el în frac și mánuși... de sigur c'au venit la peșit! (Toți se aședă; Emelina remâne la pian.)

Razian. (Fórté mișcat.) Avem dle... (Se 'ndrétă.) A... a... pré stimabilă dnă și pré stimată dle dr. a ve face o împărtășire, care va fi fórté... (Cătră soția sa.) Ți tu, că nu mai șciú.

Dna Razian. O împărtășire confidențială...

Emelina. Mamă, eu es; me aștéptă profesorul de desemn...

Dna Melinescu. Mergi Emelino. (Emelina face un compliment; ese.)

Melinescu. (A parte.) Ce cu minte e copila! (Tare.) Așă dară acum súntem numai noi de noi.

Dna Razian. (Incet lui Razian.) Prinde o țir de curagiu!

Razian. (Incet.) Vai de mine, că nu pot; Țeu nu pot... Ș-apoi tot însedar, că ei nu s'or învoi.

Dna Melinescu. Ve ascultăm cu plăcere.

Razian. (Fórté mișcat.) Stimabile dle... pré stimată dómna... eu súnť tată și soția mea... mamă.

Dna Razian. (I trage cu ochiul să fie precaut.)

Razian. (Se reculege.) Noi avem un fiú, pe care, pe care. (Incet cătră soția sa.) Să-i spun și numele?!

Dna Razian. (Incet.) Spune ce-i spune, numai veți de gată!

Razian. (Tare.) Pe care-l chiamă Corneliu.

Melinescu. Da, il cunóșcem.

Dna Melinescu. Un tinér fórté amabil!

Razian. (Prindénd curagiu.) El este advocat, și nu póte, nu-l lasă inima să privească numai așă la fiica dvóstre. (Indreptându-se.) Stimat dvóstre, fără ca să se gândescă la o legătură mai strinsă, care ar fi tot odată fórté onorifică pentru dênșul... adeca și pentru el, și mai cu semă pentru noi... va să Țică decă... ar puté intră în familia dvóstre... o familie... care e stimată de tótă lumea...

Dna Melinescu. (Cu o uimire prefăcută.) Cum ați Țis?

Melinescu. (Asemene.) Se póte?

Razian. (Incet cătră soția sa.) VèȚut-ai... ne-am blamat... acum ne putem duce!

Melinescu. Trebuie să mărturisesc într'adevăr, că propunerea acésta atât de neașteptată... m'a surprins puțin.

Dna Melinescu. O căsătorie e lucru serios... ve rugă deci să ne dați un termin de precuȚetare... ca să putem...

Dna Razian. Se 'nȚelege... asta este un lucru fórté natural!

Melinescu. Peste câteva Țile ve vom puté da respunsul cerut. (Toți se scólă.)

Razian. (A parte.) Ce? Nu ne-a dat corfă? (Tare.) O pré stimată dle dr.! Stimabilă dómna! O...

Dna Melinescu. (Incet lui Melinescu.) Ce mai ȳci la principiul meu: »să 'mbeți lumea cu apă rece?»

Melinescu. Am capitulat! (Tare cătră soția sa.)
Constantă dragă . . . demândă camerierei, ca să-i spună servitorului să prinđă vizitiul caili la calésă . . . ađi voi prândi la principesa.

Di și dna Razian. (Uimiți.) La principesa!

Melinescu. (Iși frecă mânila.) Numai pentru ochii lumii!

(Cortina cade.)

(*Finele actului I.*)

Virgil Oniș.

Despre colórea imbrăcăminteii.

Alegerea colórei la imbrăcăminte este de foarte mare importanță, fie acea imbrăcăminte de casă, ori de gală. Bărbatul de cultură se va feri a purtá o imbrăcăminte de colóre bătătoare la ochi. Pentru bărbați cea mai cuviinciosă colóre este cea négră închisă, de óră-ce acésta cu deosebire feței tinere i ridică foarte frumseța și o face plăcută; cu deosebire femeile să se ferescă a purtá imbrăcăminte de colóre bătătoare la ochi, prin ce ar voi să apară vędute, de óră-ce tóte acele colori prin cari se atrage atențiunea tuturor, sânt inconveniabile. La alegerea colórei — cu deosebire femeile — trebuie să fie cu bágare de sémă și la etate. Acésta cu atât mai vęrtos, pentru-că o colóre care convine unei dame tinere, pe o femeie mai de etate ar puté să o facă de ris și viceversă.

Femeia care-i trecută de 40 de ani să se ferescă a portá o imbrăcăminte de colóre roșie, vęnėtă deschisă, ori verde deschisă, de óră-ce aceste colori convin numai damelor mai tinere. Dama tinere nu li se cuvine să porțe vestminte de colóre violetă închisă ori gálbėie, de óră-ce aceste convin numai femeilor mai de etate.

Colórea rosă este numai pentru tinere. Frumseța se ridică foarte prin o imbrăcăminte de colóre închisă. Imbrăcăminte albă pot purtá și femeile mai de etate, numai să fie pregătite din stofă grea, pentru-că stofele mai ușore, precum sânt: mullul, foulardul, tartanul, gaze ș. a. sânt proprietatea nedisputaveră a damelor tinere. Observez aici și aceea, că femeile cari-s trecute de 40 de ani, nu se cade, ca să porțe imbrăcăminte de colóre albă, decât numai acasă in órele dimineții. Când femeia a ajuns etatea de 50 de ani, ar fi necuviincios să intrebuinteze unele frisuri bătătoare la ochi intru ordinarea părului, séu ceva decorațiuni cari convin numai unei fete tinere. Unei femei astfel inaintată in etate se cuvine să intrebuinteze pe acasă o cépsă frumósă albă de dantele simple, care-i va sta foarte bine.

Mamele să se ferescă a se imbrăcă intr'o formă cu fiicele lor, pentru-că prin acésta se póte întemplá că séu ele vor imbrăcă o imbrăcăminte ce nu le compete, séu pe fetele lor le vor induplecă a se presintă intr'o toaletă nepotrivită etății lor, și éráș prin acésta ar arată că voesc să fie mai tinere decât cum sânt intr'adevăr.

Cas escepțional, când mama se póte imbrăcă intr'o formă cu fata-sa este atunci, când diferința intre etatea mamei și a fetei nu-i mare, ci d. es. 16—17 ani. E de insemnat, că și in acest cas decorațiunea pe imbrăcăminte mamei diferesc — de cătră a fetei — după etate.

Surorile încă, decă sânt mai multe nu se cuvine să se imbrace cu totul intr'o formă, dar să se imbrace așa ca colorile vestmintelor lor să consune. Asemene

și mama să se ingrigescă ca colórea imbrăcămintelor ei să consune cu colórea imbrăcăminteii fetelor.

Nimic nu póte face impresiune mai neplăcută asupra unui bărbat de cultură, căruia i este desvoltat gustul estetic, decât acea, că pe imbrăcăminte unei femei vede represintate tóte colorile curcubeului. Deci o femeie, care voesc a se imbrăcă cu gust, nici odată nu va purtá imbrăcăminte de colóre lila in-frumsețată cu vęnėt, verde și roșie, séu vęnėtă și verde. Acésta are valóre nu numai pentru vestminte, ci și pentru părțile intregitoare ale acestora, precum sânt: pălăria, mânușile, mantilul, umbrela ș. a.

Cu privire la decorațiuni încă trebuie să fim cu mare bágare de sémă, ca și colorile acestora să consune pentru-că decă nu consună și aceste tocmai așa vatēmă vederea, precum vatēmă tonurile false auđul.

La alegerea materiei regula generală este, că tóte materiile grele, precum sânt catifeua, anticue, moire, atlasul ș. a. sânt a se purtá numai de cătră femeile măritate. Escepțiune este numai la imbrăcăminte de mirésă. Materiile ușore sânt proprietatea tinereței.

In bal și femeile măritate se pot presintă in imbrăcăminte mai ușoră, dar numai până la etatea de 20—35 ani.

Imbrăcăminte mamei — toaleta — constă: 1. din imbrăcăminte de dimineță séu deshabilité, care se intrebuintează in órele dimineții, 2. imbrăcăminte simplă de casă, care se póte intrebuintá și pe afară când e timp plouăcios, 3. vestminte de esit in public pe stradă la preumblări, cu aceste vestminte putem face visite și putem primi visite, 4. imbrăcăminte de gală, cu care ne presintăm la banchete, in teatre și concerte, la baluri și la serate.

Pentru imbrăcăminte de casă fiindcă aceste se intrebuintează mai mult — e bine să alegem materie tare și de colóre închisă.

Dantele, decorațiuni scumpe și materii grele intrebuintăm numai séra și la toalete mari.

Pe strade, la excursiuni și in călătorie aceste sânt de incungiurat. O parte insemnată — ca parte intregitoare a imbrăcăminteii — este și náframa de busunar. Ar fi necuviincios decă acésta ar lipsi din busunarul unui om de cultură. Colórea acesteia cea mai cuviinciosă este cea albă. In urmă insemn, că ori și cât de pompósă să fie imbrăcăminte noastră, nu se cuvine să ne ținem mărăș cu ea; séu pe alții cari ar purtá imbrăcăminte mai simplă decât a noastră să-i desprețuim.

Florian Danciu.

Poesii populare.

De prin giurul Lugoșului.

I.

De nóptea cât de mare,
Noue un cés ni se pare!

II.

Mândruliță dela tei,
Ai mântat doi frați ai mei;
Étă că cu mine-s trei,
Când oi muri și tu să pei!

III.

M'a făcut maica băiat,
Să scot fetele din iad;
Nu știu scótele-oi ori ba,
Ori mai tare le-oi bágá!

Cronică vienesă.

(Merlin, operă în 3 acte de Carl Goldmark. Debutul dşorei Bărsescu în Preciosa. Tua)

După o pauză de 11 ani dela ivirea operei »Die Königin von Saba« al cărei text îl scrie Mosenthal, se prezintă compozitul Carol Goldmark în sera de 19 I. tr. erăş cu o novitate. Acésta e »Merlin« operă în trei acte, textul e compus de Siegfried Lipiner şi luat din legendele britice vechi.

Fermecătorul Merlin e una dintre figurile cele mai interesante în legendele britice şi după cum se pare s'a născut din contopirea mitică a doué deosebite persoane. Una este atotvêdetorul Merddin, care în decursul domniei regelui Artus luptă contra Saşilor şi după lupta dela pădurea Celidon se refugiază într'ensă. Cealaltă persoană, care după cum spune legenda, a trăit cu o sută de ani mai înainte, e copilul Merlin, care fu adus regelui Vortigern, ca aşă pe pământul ce o să fie stropit cu sângele seu să potă odată termină castelul ce i se supuse de mai multe ori.

Textul lui Lipiner ne prezintă pe Merlin ca pe bardul cel consacrat ţeilor, care în momentul cel mai grav, când regele Artus deja mai perduse lupta cu Saşii, din cauza trădării lui Bedvyr, conjură pe demonul infernului care i este supus, ca să învêlescă pe Saşii ce se apropiuau în negură désă, să-i atragă cu flacări înşelătore şi să-i nimicêscă. Demonul furios ascultă de Merlin, inse i planisêză nimicirea. Pentru ce a ajunge acest scop, chiamă pe dîna Morgana, acésta i spuse că ochiul cel atotvêdetor alui Merlin, precum şi puterea cea fermecătore a aceluia, vor dispăre îndată ce se va deşteptă în dînsul amorul cătră o muieré. Demonul, pentru ca să aducă minţile lui Merlin în rătăcire, atrage acolo pe Viviana, pe vênătorésă cea frumoasă şi audace şi care arde de dor de a vedé pe Merlin. Acesta presimţind nefericirea, alungă pe frumoasă fată şi nu voeşce să şcie nimica de iubirea ei. Dînsul apucă harpa, şi pune mâna pe strune pentru d'a finî cântul de invingere, inse vai! strunele au amuţit, farmecul iubirei a cuprins deja internul lui Merlin, puterea sa sfântă dispăre.

În actul al II-le vedem că ochiul cel profetic al lui Merlin aşă s'a întunecat de tare, încât el nu mai poté recunôşce tradarea lui Modred, a nepotului regesc. Viviana rătăcind vine în grădina lui Merlin şi indemnată de demon ia vèlul cel fermecat din templul aceluia. În acel moment o zare roşie acopere orizontul, templul se deschide şi o mulţime de zine şi nimfe apar pe scenă, ângeri sboră şi din fund vine o trăsură verdie trasă de şése peşi. Dintr'ensă se coboră nimfe şi tôte încep a jucă. Viviana stă ca fermecată. Într'aceea se apropie Merlin, nimfele dispar, dînsul se apropie de Viviana şi după o luptă scurtă i spune că o iubeşce. Ambii amoresi se aşêdă pe o bancă lângă templu şi în amurgitul serei uită tótă lumea. Âncă odată se deşteptă Merlin când primeşce şcirea despre tradarea lui Modred şi acuma totul e perdut. Dînsul voeşce să fugă, ca să scape de Viviana, acésta inse aruncă vèlul cel magic pe capul amantului. Un tunet se aude, scena se schimbă într'un ţinut stâncos pustiu. Pe o stâncă vedem pe Merlin în catene roşie ca focul. Demonul hohoteşce pe o stâncă vis-à-vis sarcastic. Viviana vèdînd că ce rezultat a avut fapta ei, stă ca înlemnită, risul demonului o face atentă şi cu un strigat sfâşietor cade la pământ.

În actul final vedem pe Viviana desperată şedînd pe o stâncă în ţinutul stâncos din actul mai de sus. Cum stă aşă visând, i apare Morgana şi i vesteşce, că o iubire, care e mai tare decât mórtea i va aduce lui Merlin mântuire eternă. Nu mult după aceea i se vesteşce lui Merlin, că Artus e atacat de cătră Modred ce s'a aliat cu Saşii şi că e aprópe d'a perde lupta. Din tôte părţile e Merlin conjurat ca să aducă scăpare. Dînsul voeşce să-şi rupă lanţurile pe cari inse nu le poté. Cuprins de desperare îşi dă sufletul demonului, cu condiţiunea, ca în acel moment să şi fie liber Fie! dice demonul, şi lanţurile lui Merlin cad în bucăţi. Scena erăş se schimbă şi ne prezintă grădina de rose alui Merlin, îl vedem cum îşi ia adio dela Viviana şi cum plecă la luptă. Dînsul mântueşce pe regele seu, câştigă invingerea, inse e vulnerat de mórte. Când îl aduc murind la templul seu, se aruncă Viviana peste el şi de óră-ce demonul îşi cere partea sa. Viviana se sinucide, ca aşă prin iubirea mai tare decât mórtea să-i câştige mântuire. »O Heldenkain! die uns entliegt! O Schönheit, die im Stabe liegt;« cântă regele Artus şi corul. Perdéua cade.

Deja din acésta schiţă a acţiunii se poté recunôşce, că textul la Merlin e lucrat în stilul lui Wagner şi asta nu e de mirat, căci Lipner este unul dintre cei mai entusiastici adepti de a lui Wagner

Eroul piesei e un fel de Parsifal, căruia iubirea i e străină. Începutul şi finea iubirei între Merlin şi Viviana este o imitaţiune a procesului exotic dintre Tristian şi Isolde. Şi versurile în Marlin arată ôre-care consângenitate cu cele din poemele lui Wagner. Fôrte potrivit a compus autorul scena, unde harpa lui Merlin amuţêşce deodată, după ce inima lui iubeşce pe Viviana. Acţiunea în Merlin e mişcătore şi fôrte atrăgătore. În ceea ce priveşce tehnica dramatică, ar fi fost de pretins ca actul prim să fie mai scurt.

Partitura operei nu arată o lucrare aşă strictă şi precisă ca ceea dela »Die Königin von Saba,« este inse totuş opul interesant şi une-ori de tot frumos şi răpitor al unui compozit de tot talentat. În general se poté dice, că partea cea mai mare a partiilor compuse în acésta piesă i-au reuşit pe deplin. Cântecurile sînt caracterisate prin simţeminte şi frumuseţe musicală. Esemplele prin efect mişcator, orchestral e tratat în mod splendid. Dêcă luăm în considerare singuraticile partii, aşă aflăm în ouvertură la operă, prin transpunerea demono-motivului şi a temeii principale, din duetul de iubire — triumful iubirei peste puterea demonului într'un mod fôrte atrăgător. Fôrte frumos resună în actul prim cântul lui Merlin acompaniat de harpă. Compunerea negurei şi a flacărilor aminteşce la Weber şi Mendelsohn. La intrarea invingătorilor resună un marş frumos în C, în care se aud fanfare fôrte originale de trompete. Tot aici vine un cor frumos de voci mestecate, în care intonêză marşul de mai sus. Un resunet caracteristic de buciurn de după scenă anunţă apariţa Vivianei care cu cântecul ei vênătoresc în A păşêşce pe scenă. Fôrte frumos e Arioso Vivianei: »Sahst mich nicht?« şi cu un cântec frumos în Ges, din care se naşce un Ensemble bine sunător, salută regele Artus pe frumoşa vênătorésă. În actul al II-le auzim pe regele Artus şi soţii sei luându-şi adio cu un cântec fôrte melodios mişcator.

Musica baletului se caracterisêză prin arii line şi melodice. Între pasagele din duetul iubirei sînt cu deosebire de amintit pasagiul în Des dur »Hab ich dir Herbes gesagt?« şi cel în C dur »Das ist der Sehnsucht stille Stunde.« Actul al III-le începe cu cântecul cel mişcator al Vivianei şi se continuă cu cel frumos şi melodic al Morganei. Fôrte frumos re-

sună corul fetelor aranjat pentru șese voci în D dur, apoi cântecul Viviane acompaniat de viole »Blüht auf, ihr Felsen,« precum și Arioso în F »Kommt herab ihr Engelsschaaren.« Fôrte scurt e marșul funebru în F moll. După corul scurt final mai resună încă odată tema iubirei din actul al doile. În partitură se află ici și colo unele reminiscentții la Tristian, Lohengrin și Parsifal.

Succesul fu mare. Componistul și cântăreții fure chemați după fiecare act de mai multe ori și aplaudați de către publicul cel numeros, între care se aflau directori și editori din jumătate Europa.

Directorul Jahn merită totă lauda, căci nu numai a inscenat și dirijat asta operă grea, ci a și făcut totul de s'a putut represintă așa iute.

Dl Winkelmann ca Merlin jăcă și cântă partia sa cu energie artistică și cu o insufletire, pentru care merită totă lauda.

Dna Materna își puse totă puterea ca Viviane și făcū efect mare. Dl Reichenberg ca demon oferi o mască caracteristică. Fôrte bine sună dl Sommer ca Artus și dna Caulich ca Morgana. Dșora Abel ca Ginevra fu o aparință adevărat elegantă și maiestică.

Inszenarea fu splendidă, cu deosebire fântănele cele săritore luminate electric în actul prim făcură efect mare. Costumele de Gaul sūnt pē cât de pompoze, pe atât de istorice lucrute. Pictorul Burghard oferi decorațiuni brillante.

Cine nu cunoșce musica cea melodiōsă alui Weber? Cine nu a vėđut »Preciosa,« acea piesă romantică, pe care componistul a făcut-o nemuritoare prin ariile și corurile cele armoniose? Ce e drept și piesa conține unele scene frumoșe, înse totuș ceea ce dă acțiunii un nimb plăcut și incântător e musica cea dulce și incântătoare. Insaș ouvertura ne frapază. Abiă au amuțit ultimele accente ale acesteia și un cor caracteristic țigănesc sună bine la urechie. Aparința Precioșei e salutată de un cor frumos, cum numai Weber a șciut compune și în decurs ce Preciosa reciteză melodrama ei cea tristă melancolică, e acompaniată de accente line, cu simțemēt și pline de expresiuni de jale și durere. Corul țigănesc la începutul actului al doile ne captivază, asemenea și cântecul Precioșei la lună și până la fine, atât musica baletului, cât și corurile cele frumoșe fac o impresiune bună.

De patru ani aprōpe nu s'a dat această piesă aici, acuma cu dēnsa s'a făcut începutul ciclului Weber. Actorii dela Burg s'au unit cu cei dela operă și așa represintațiunea avū un succes frumos. Dșora Bărsescu jucă rolul Precioșei. Opera eră plină și tot publicul așteptă cu nerăbdare să vėđă pe juna artistă în acest rol nou, mai curios înse că ore cântă-va cântecul în actul al doile sėu nu. Dșora Bărsescu jucă și cântă peste așteptare și storse o multime de aplause după fiecare act și scenă. Amabilei artiste i stătea costumul cel fantastic spaniol, înse cu mult colorit românesc, minunat, așa îndată și aparința cea simpatică plăcū fôrte. Melodrama o recită fôrte frumos, vocea ei acompaniată de orchestru lin resună în spațiosul edificiu ca insaș musica. Un vifor de aplause izbucni în sală după ce artista, durere, dșora Bărsescu nu apărū, căci conform dispușețiunilor dela Burg, actorilor nu le este ertat ca fiind aplaudați să eșă pe scenă. Actul al doile începū — corul țigănesc amuțise — dșora Bărsescu ce acuma purtă un costum mai curat românesc, cusut cu fire și flori și pe cap o învățore albă, începū a cântă cântecul »Einsam steh ich« etc., la început încet, apoi coborându-se depe stânci tot mai tare, până ce ajunsse pe scenă. Artistă cântă fôrte frumos și cu expresiune patru strofe

și la fine fu aplaudată sgomotos. Într'adevăr dșora Bărsescu ne-a pus în uimire cu cântul ei și a dat erăș o probă nouă de talentul ei genial. În actul al treile jucă cu măestrie scena cu haiducul țiganilor, mai ales momentul unde voeșce să scape de el și unde i ia pușca și-l amenință cu mărtea, i reușise escelent. În actul al IV-le recită erăș fôrte frumos meledrama și până în fine își interpretă rolul cu simțemēt și siguritate. Fôrte bine fu și domnul Devrient ca Alfonso, dșora Negro ca Viarda și dl Gabilon ca castelanul Pepo. Dșora Bărsescu a serbat cu rolul Precioșei erăș un triumf. Publicul vienes i-a arătat simpatia ca totdeuna prin aplause frenetice și ore cine să nu aplauzeze la recitarea cea frumoșă, la declamarea cea chiară și sonoră și la cântul cel plăcut și corect?

Încă câțiva ani și dșora Bărsescu va fi o artistă mare, o artistă ce se va bucură de renume european, și ceea ce o va ridică, va fi organul ei cel frumos și sonor ce une-ori e adevărată musică! Vocea ei se pōte asemenă cu cea a marei tragediane Wolter și asta singură, cred, e destul!

Simpatica și geniala artistă Teresina Tua s'a produs aici erăș în doue concerte. Dșora Tua fermecă aprōpe publicul cu cântul ei cel plin de măestrie. Dēnsa e cea mai eminentă violinistă de presinte, o artistă la care aflăm tote intrunite și tehnică în joc și aparință simpatică. Un suris amicabil în decursul cântului i șede fôrte bine și cu adevărată măestrie și siguritate trage cu arcul pe instrument. Dra Tua esecută concertul de Mendelsohn brilliant și după aplausele cele sgomotoșe trebui să-l repeteze. Senzațiune formală produse cu esecutarea unui joc de Sarazate, aici artista își desvoltă totă tehnica și măestria. Fugile și trillerile erau curate și eră de mirat că cu ce iuțime purtă frumoșă artistă arcul. Fôrte frumos cântă și o mazurcă de Chopin, o legendă de Veniavsky și o rapsodie de Ioachim, ultima piesă trebui să o repeteze, de ôră-ce publicul aplaudă și strigă bravo cu entusiasm. Și simpatica artistă i surise și strînse instrumentul de bărbie și începū erăș a trage cu arcul, a cântă și a fermecă.

Valeriu Russu.

Din viața de București.

(Repertoriul operei. Teatrul Național. Somn bun dle Pantalon. Chirița în Iași și Millo. Finul. Alegerea mitropolitului primat.)

Se pare că opera e pe sfērșitul repertoriului, și nu e de mirare, căci cu aceeași cântăreți repertoriul nu pōte fi fără sfērșit. Afară de »Favorita,« care s'a dat sâmbătă (22 nov.) și s'a repetat luni, celelalte doue seri ale săptămănei au fost ocupate de »Rigoletto« și »Traviatta.« De altmintrelea interpretarea »Favoritei« a fost multămitore și ar fi fost cu totul multămitore, decă rolul regelui Allons s'ar fi jucat de altul, decă de baritonul Verdini, care a fost departe d'a ne desfășură totă melancolia plină de farmec ce domină în arie și 'n duetul din actul II.

Și »Favorita« e una dintre cele mai cu drept cuvēt lăudate opere ale măestrului Donizetti, care scriesce »Ăngerul Nisidei,« pentru teatrul Renașcerii din Paris. Dar închiderea acestui teatru în întârđiă represintarea, și acestei întârđiări i datorim un capo d'operă, căci musicantul, adaugând încă un act la cele trei ale partițiunii sale, dădu nașcere »Favoritei,« care vėđū lumina rampei pe scena operei din Paris, la 2 decembrie, 1840.

Religie și amor: ecă ce prilejēșce acțiunea acesteia-

piese, care nu se putea petrece decât în pré catolica țără a Spaniei.

Fernand, novice la mănăstirea St. Iacob de Compostela, inamorându-se de frumoasa Leonora de Gusman, favorita regelui Alfons XI al Castiliei, asvirle rasa și ia spada pentru ca izbândile rezboinice să-l ridice până la iubita sa, a cărei pozițiune i e necunoscută, dar pe care impregiurările-l fac s'o presupună forțe sus pusă pe scara treptelor rangurilor sociale.

Victoria dela Tarifa repurtată în 1340 asupra Maurilor și datorită, după cum ne mărturisește regele, brațului puternic al lui Fernand, atrage acestuia favorile regale. Fernand inse nu cere decât mâna Leonorei. Alfons, care descoperise iubirea Leonorei pentru Fernand și pentru a'nlatură d'asupra capului seu anatema Romei, ce se ridică amenințătoare asupra-i — căci Alfons voia să se despartă de soția sa și să'nalțe la tron pe Leonora — se'nvoește la acesta căsătorie, șoptind amantei sale: »M'ai înșelat ca o curtesană; eu imi resbun ca un rege.«

Dar favorita tremură de fericirea ei nesigură decât Fernand, aflându-i pozițiunea, i va mai păstră iubirea sa, și datore să-i destăinuască totul înainte de ora solemnă, însărcinată cu acesta pe confidenta ei Ines. Un intrigant inse, ca cei de cari se află în toate dramele, pune la oprelă pe Ines, și Fernand, care n'a putut afla nimic, vine fericit să ofere mâna-i Leonorei. După căsătorie, Fernand în culmea fericirii, află dela curteni, cari i întorc spatele cu dispreț, cine eră alésa inimii lui; demnitatea-i personală se revoltă, aruncă indignat în fața regelui însemnele de narchis, și spada sfărîmând-o bucăți, cu care fusese lăruit, și se'nțorce sdrobot de furtună la mănăstirea St. Iacob, limanul liniștit, pe care-l părăsise.

Er Leonora, inecându-și trecutu-i de durere în'ușine, ascundându-și ființa sub haina peregrinului, trăbate drumurile pe urmele lui Fernand și sfârșită le oboselă, sosește la mănăstire tocmai în momentul când el pronunță jurământul cătră dumnezeire. Slujba tunderii mântuită, el apare și zărind un frate lungit pe treptele crucii, s'apropie a-i da ajutor: eră Leonora. După prima primire de indignare, tot amorul lui se destéptă la graiul rugător al iubitei sale, care i imploră ertarea, și nebun d'amor: »să fugim!« i strigă el, tărând-o cu densusul. Dar viața Leonorei e sfârșită: iertată, iubită de Fernand, ea își dă fericită sufletul în brațele lui.

Musica e la'nălțimea acestor situații mișcătoare ale libretului: pasiune, farmec, eroism, patetic, găsim tot în acest capod'operă care fusese primit cu destulă răcelă la început și abiă a putut găsi un editor care să primescă a o publică. Actul IV, cu deosebire e plin de o espresie dramatică adâncă. Cavatina »Anger de iubire,« pe care Fernand o cântă revinind un moment, înainte d'abjură pentru totdeauna la deșertăciunile lumești, asupra trecutului seu svânturat, a fost pré bine ăisă de dl Pizzorni, vocii căruia i convin de minune asemenea bucăți gingașe.

Dra Leonardi ne-a dat o Leonoră destul de plăcută și dra Odesian, în rolul Inesei, a obținut aplause unanime. I atragem atenția inse, că în operă trebuie să uite opereta; mișcarea capului, legănarea corpului întreg, urmând tactul musical cu negrigia unui vesel motiv de vals din »Boccacio« seu din »Studentul cerșetor,« nu convin de loc dramei lirice.

Teatrul numit în deriredere »național« pare hotărît a se întorce la operetă. Marti, pe lângă »Chirița în Iași« ne-a servit »Somn bun dle Pantalon,« o plă-

cută operetă de Lokroy și Morvan, musica de Grisar, tradusă oribil, în stilul cel mai detestabil, de dl Th. Aslan. Ciudată țără ca a noastră, în care cel d'inteiu vinut se pôte amestecă unde nu-i ferbe ăla, găbind bucătari destul de îngăduitori pentru a le luă amestecul în nume de bine.

Libretul ne infătoșeză următoarele tipuri obicinuite genului: Un doctor absorbit în combinațiuni chimice, o soție gâlcevitoare și romanțiosă, o pupilă amoretată, o subretă asemenea, un amant inflăcărât și tatăl acestuia. Amorezul se introduce într'un coș imens, trimis ca dar fetei din casă. Dna descopere în el un Fêt-frumos pe care-l crede amoretat nebun de ea. Colombina (fata din casă) ajutată de dr. asvêrlă coșul în canal (scena se petrece în Venetia) pentru ca signora să nu dea peste el, și ve'nchipuiți gróza lor aflând în urmă, că în intru eră un om. Lelio, care avusese grige să se'nlocuască în coș cu toate farfuriile și castrónele din sufrageria doctorului, cu toți clasicii gregi și romani ai acestuia, se ivește tot căutându-si un loc de ascundătoare, și după primele terori ale criminalilor, cari il iau drept un om al poliției, aflându-se că e fiul dlui Pantalon, cuscrul așteptat să sosescă dintr'un moment într'altul, drul dă, drept aldămașul bucuriei, câte un păhărel de »lacrima Christi,« în locul căruia Colombina servește din greșelă un somnifer violent. Lelio cade fără cunoștință, și spăimântați c'au comis o nouă crimă, cei doi complici ascund degrabă cadavrul victimei în saltarul canapelei, căci se auđiă bătând în ușe. Eră dl Pantalon tatăl, care, în fața nedumeririi celor ai casei, se mulțamește să petrecă nóptea pe canapéua fatală. Aici urméză o defilare hazlie de tot. Fiecare membru al casei vine cu sfesnicul în mână să-și ia bună sêra dela dl Pantalon, urându-i somn bun. Gróza doctorului e la culme. În sfêrșit Pantalon, remas singur, adorme; dar se destéptă îndată la sgomotul ce doctorul și Colombina il pricinuesc cercând să scóță cadavrul din canapea, spre a-l trimite după cel din coș. Nedescoperind nimic în intunerecul casei, se crede jucăria unui vis și Pantalon se lungește din nou pe canapea, dar peste fiul seu, care trezit din amefelă, eșise din cuthia în care a fost ghemuit. Se scot țipete, toți ai casei alergă cu luminările în mână, și Pantalon recunoscându-și feciorul, pupila pe amantul ei, dómna pe Fêt-frumosul dnia-ei, doctorul și Colombina pe victima lor, bucuria e generală.

Musica plăcută, spirituală ca libretul, e cu multă ingrigire lucrată și chiar are părți destul de dificile de cari artiștii noștri s'au resimțit óre-cum. Dra Ionășcu (Colombina,) atât de aplaudată când a debutat acum doi ani în »Boccacio,« a fost slabă de tot, deși a jucat cu multă vioiciune. Notele de sus le-a perdut cu desevêrșire și nu le mai pôte luă decât într'un falset, care abiă se pôte auđi. Dna Dănescu (nevêsta doctorului,) asemenea bine ca joc, a fost tot așa de slabă în canto. Dl Hasnaș (Lelio,) are o voce pré gingașe, pré simpatică, dar mică și cu deosebire slabă în registrul de jos. Dna Odesian (pupila,) cu accentele-i stridente, a fost totuș o plăcută Isabelă. În fine Mateescu (Pantalon,) și Catopol (doctorul,) étă cei ce au ajutat mai mult la succesul serii.

»Chirița în Iași,« cunoscuta comedie a dlui V. Alecsandri, care a deschis spectacolul, ne-a făcut să ne'nțorcem gândurile cu aprópe o jumătate de véc în urmă și să întrevedem câteva momente acea epocă atât de depărtată dintr'un timp atât de aprópe, despre care tot dl Alecsandri ne-a făcut un tablou destul de viguros în a sa »Introducere la scrierile lui Constantin Negruzzi;« acea viață alcătuită din niște așa de izbi-

tóre contraste, atât de bine zugrăvite în tablourile și schițele lui W. de Kotzebue (Bilder und Skizzen aus der Moldau.) cari sânt cea mai credincioasă iconă a societății timpului. Și tot gândindu-me câtă uriașă deosebire s'a stabilit într'un timp așa de scurt, între vremurile d'atunci și zilele de astăzi, n'am încetat d'a face haz de troienirea butcei cucónei Chirița la bariera Iașilor, de nisuițele acesteia d'a-și mărită fetele în epașoa privilegiată și de gătelile ei à la Chirița; de nedespărțitele Aristița și Calipsița, fetele nenécăi, de Gulița și de »minaveta« lui; într'un cuvânt de tóte tipurile originale ce ni se înfășoșeză în comedia bardului dela Mirceșci.

Millo, deși cu încă 36 de ani în spinare, a jucat rolul Chiriței tot așa de bine, cum autorul piesei ne pòte asigura că l'a jucat pe scena Teatrului Național în Iași în 1850, când s'a represintat pentru prima-óră. Pentru acest bêtrân, doborât sub greutatea a 73 de ani, slăbit de tot, abia putându-se mișcă, focul rampei e o pilă galvanică: Obosela dispore, puterile revin, membrele slăbite regăsesc tótă vioiciunea tineretii, vocea se rensulfeteșce schinteind de verva improvisării, și însufleteșca se comunică întregei săli care oboseseșce ridând și aplaudând.

Ceialaltii, între cari deosebim pe Catapol (Gulița) și pe Petrescu (Serdarul Cuculeț) au fost pe deplin mulțămitori.

Joi, opereta s'a repetat precedată de frumoșca comedie »Finul,« a lui Alecsandru Dumas fiul, despre care vom vorbi cu alt prilej, spațiul nepermițându-ne a ne ocupa aici.

După comedie, lucrurile serióse: Pe când femeia rătăcită (Traviatta) muriá la operă, episcopul Dunării-de-jos Iosif și archidiaconul traducător al »Jidovului rătăcitor,« se alegea mitropolit al Ungro-Vlahiei, Exarh al plaiurilor și primat al României.

Așá-i că e ciudată acesta potrivire?

Dar ceea ce e și mai surprindător, e că »Jidovul rătăcitor,« marele succes a lui Eugene Sue, care tradus de archidiaconul Iosif s'a tipărit la 1857, în editura »brăriei George Ioanid, e judecat la olaltă cu romanele-i celebre, »Matilda și Misterele Parisului,« astfel: »opere deplorabile în cari autorul ș-a pus marele seu talent de narator și de pictor în serviciul celor mai rele pasiuni. Pr'ntrênsele el exploatează scandalul și speculează asupra nenorocitei curiosități pe care publicul o are totdeuna pentru ceea ce e straniu, oribil, improbabil. El își face o plăcere să creeze tipuri înjosite: face proces societății, insultă religia (!) reabilitează vițiul (!!) și sémână doctrine antisociale (!!!). Acest pretins reformator n'a reformat nimic, dar a turburat multe imaginațiuni, poetisând reul și respirând noroiul prin picturi realiste.«

Și sciiți cine înfierăză astfel frumosul roman al lui Eugene Sue? Énsuș Alfred Bougeault, scriitor clerical, a cărui operă »Précis historique et chronologique dela litterature française,« din care estragem rândurile de mai sus, e aprobată de Monseniorul arhiepiscop al Parisului.

Negreșit că în fața acestei citațiuni mulți vor regretá, că blândul mitropolit al Moldovei, Iosif Nanișcu, care în fanatismu-i religios a mers pân' a înfierá ultima voință a unui om, liber cugetător, și căruia i s'ar fi cuvinit de drept scaunul mitropolitian din București, n'a avut la 21 novembre, când senatul și camera s'au intrunit la olaltă să alegă pe capul bisericii, decât deșce voturi, din cele 257 ale adunării.

A. C. Șor.

Cancelist de piață în Italia.

-- Veți ilustrațiunea depe pagina 573, --

Invetăméntul nu se află încă avântat nici în Italia la gradul acela, ca tinérimea să scia scrie și ceti în tóte satele. Din cauza acesta poporul se servese în trebuințele sale de așa numiți cancelisti publici.

Aceștia au un fel de cancelarie ambulată, ce o pòrtă din sat în sat și o aședă în mijlocul piaței séu în ori ce stradă.

Acolo apoi s'adună toți cei ce vreu să scrie ceva și-și spun păsul sufletului lor. Cancelistul primesce plata, scrie, predă scrisórea și clienții se depártéză cu linisce.

Ilustrațiunea din numerul presinte înfășoșeză un asemenea moment.

I. H.

Teatru și musică.

Șciri teatrale și musicale. *Dșóra Agata Bârșescu* va jucá în curénd de câteva ori în teatrul german din Budapesta; tinera artistă a jucat în curénd la Viena rolul Ofeliei. — *Dl Th. Micher*, escelentul violinist dela București, va da la 9/21 decembre un concert în sala Ateneului de acolo.

Teatrul Național din București în sêptemána trecută a jucat tót »Crima celebră.« Pe sêptemána acesta s'au anunțiat doue prime reprezentațiuni, pe marți și pe joi, piesele »Lucreția Borgia« și »Romeo și Julietta;« dar fiind că tocmai în una din acele seri avea să fie și balul de binefacere »Elisabeta,« una din primele reprezentațiuni s'a amânat pe sêptemána viitoare, remânând a se jucá joi »Lucreția Borgia.« Nu șcim inse decă s'a și jucat. Într'aceste publicul se duce la Teatrul Bosel, unde debutéză o cântăreță de șansonete, principesa Pignatelli. Logele sânt apròpe vândute; lumea bucureșcénă ține să o vedă. Étă nota caracteristică a sêptemanei. Incolo nimica nou la Teatrul Național. Nu s'aude să se fi-pus în repetiție vr'o piesă nouă originală.

Artistul Iulian dela Teatrul Național din București este bolnav de timp îndelungat. Societatea bucureșcénă va da o mare reprezentațiune în beneficiul simpaticului artist. Mai multe dómne din societate au format un comitet pentru organizarea acestei serbări. *Dl Serghiadi* a oferit concursul artiștilor italieni. Reprezentațiunea va fi splendidă. Cu suma obținută *dl Iulian* va merge 'n străinătate, pentru căutarea sănătății sale.

Teatrul din Bêrlad. Trupa Vlădicescu la Bêrlad, după cum i se scrie »Românului,« merge înainte. Pare că o îmbunătățire s'a făcut în trupă, prin suirea personalului de 18 persóne. Piesele reușesc mai bine și publicul remâne mai mulțămit. În curéud s'a jucat »Doctorul fără voie« de Molière, care s'a publicat și 'n lóia nóstră; s'au mai jucat »Zorzona Clămpănescă« și »Culissele omenirii.« Au eselat dnii Vlădicescu, dna Boerescu, dna Leontescu, *dl Nicolau*, *dl Stănescu*. Publicul sprigineșce trupa destul de bine.

O dramă nouă. *Dl Ionescu-Gion*, care a tradus romanul »Astra« al reginei României, a făcut din romanul acesta și o dramă. Aflăm din »Românul,« că *dl Ionescu-Gion* a fost primit mercuria trecută de cătră regina, căreia i-a cetit scenarul acelei drame. Se crede, că aceea va fi represintată în curénd în Teatrul Național.

Societatea Andrei Șaguna din Sibiu va ține astăzi sâmbătă 11 dec. n, ședință publică în memoria repausatului mitropolit Andrei bar. de Șaguna, cu următorul program: 1. »Cântec de jertfă,« cor de L. von Beethoven, »Coróna cufundată,« cor de H. Bö-

ckine, executate de corul societății; 2. »Cuvânt ocașional.« rostit de Emilian Popescu cl. curs. III; 3. »Pe pământul Turcului,« poezie de G. Coșbuc, declamată de Ioan Tuculescu cl. curs. II; 4. »El' Rbaa« (cântec arapesc, cor de Eus. Mandyceschi, executat de corul societății; 5. »Vięta religioasă morală creștină, procură omului adevărată liniște sufletească,« disertațiune de Nicolau Muscă cl. curs. III; 6. »Herșcu Boccegiul,« cântecel comic de V. Alecsandri, declamat de Emilian Ciceiu ped. curs. III; 7. »Satira III,« (partea I.) de M. Eminescu, declamată de Ioan Broju cl. curs. II; 8. »Serenadă,« cor de Tudor de Flondor, »Hora ploia,« cor de G. Dima, executate de corul societății.

C e e n o u ?

Șcirl personale. *Maj.* Sa regele a dăruit pentru zidirea bisericii gr. cat. de Măgăcei 100 fl. — *Regina României* a primit marți la palatul din București peste 50 din dămnele cari compun societatea de binefacere »Regina Elisabeta,« aflată sub patronagiul seu, și după ce comitetul a presintat situațiunea fondului societății, s'a luat mesuri pentru o grabnică împărțire de ajutoare la săraci. — *Dl Mihai Cogălnicean* a suferit pagubă mare; i-a ars casa dela moșia Ripile și flacăările au nimicit mai toate documentele istorice din arhivă. — *Dl Eugen Brote* a fost ales de către comitetul Asociațiunii transilvane ca reprezentant al Asociațiunii în adunările comunale ale Sibăului. — *Dl I. I. Nacian* din România este numit membru al Societății de statistică din Paris.

Ateneul Român din București s'a deschis conferințele literare în duminica trecută. Vice-presidentul dl C. Esarcu a ăis un scurt cuvânt de deschidere, arătând că Ateneul a început prin a fi mic, pentru ca după o luptă de 20 ani să spere a devini mare. Palatul Ateneului se ridică majestos în piața episcopiei; să sperăm, că pentru ultima oră ne mai intrunim în această sală. Apoi se urcă la tribună dl V. A. Urechia, care a început a spune, că 'n calea grea de 20 ani, doue elemente ale societății române i-a ajutat, femeia română și tinerimea, căror trebuie să le exprime recunoștința. După aceea vorbi despre o forțe interesantă descoperire istorică, despre mormântul familiei lui Miron Costin, cronicarul Moldovei. Acest mormânt a fost descoperit în vėra trecută de către dl Urechia în biserica dela Brănișteni. Conferențiarul a încheiat, esprimând dorința d'a se ridică un monument pe una din piețele orașului Roman, spre aducerea aminte a vestitului cronicar. Conferințele Ateneului de-acuma nainte se vor ține de doue ori pe săptămână, până la 1/13 martie. Au să vorbească dnii: B. P. Hașdėu, Transilvania și Macedonia; G. Marian, Satira română; A. Vlăhuța, Mișcarea literară; N. Ionescu, Imperiul bulgaro-român; Gr. Ventura, Musica lui Wagner; B. Stefanescu dela Vrancea, Ce este patria; Anghel Dimitrescu, Arta de a vorbi; Gr. G. Tocilescu, Vięta municipală în Dacia; St. Velescu, Onorați și onorabili, și alții. — *Ateneul din Bėrlad* s'a constituit comitetul diriginte pe anul 1886/1887. Au fost aleși: dl C. Esarcu președinte de onore, dnii dr. C. Costescu și Ion M. Epurean vice-președinți, dnii P. Drouhet, Stefan Nėagoe, G. Onișor, G. Constantinescu Rim. secretari, și dl Str. Beloescu cassar. Conferințele Ateneului bėrlăden vor incepe în curėnd. — *Ateneul din Craiova* a reinceput conferințele sale vineri 21 nov. st. v. Prima conferință a fost făcută de dl M. N. Sėulescu asupra »Literaturei române în ultimii ani.«

Alegerea mitropolitului primat al României s'a făcut în duminica trecută la București. Toți ministri, înalții prelați, senatori și deputați, după ce au ascultat Te-Deumul oficiat în catedrală la orele 11, s'au intrunit în sala de ședințe a camerei, sub presiudiul mitropolitului Moldovei, la dreapta lui ședea dl Dimitrie Ghica presidentul senatului, őr la stanga dl general Lecca presidentul camerei. Se făcū apel nominal și răspuseră 13 prelați, 90 senatori și 135 deputați. Dl Codrescu, care ocupă fotoliul de secretar din partea camerei, ceti legea privitoare la alegerea mitropoliților și episcopilor. Apoi se procedă la vot. Votanți 258, majoritate absolută 137, bile albe 5. Iosif Episcopul Dunării-de-jos a intrunit 190 voturi, Episcopul Melchisedec 50, mitropolitul Moldovei 10. Presidentul proclamă de mitropolit al Ungro-Vlahiei și primat al României pe episcopul Dunării-de-jos. Alesul luând cuvėntul, a mulțămii pentru distincțiunea ce i s'a făcut și a făgăduit a face totul pentru a merită această onore. Noul mitropolit E. S. Iosif, episcop al Dunării-de-jos, a fost, scrie »Romănul,« incopilăria sa băiat de casă pe lângă mai mulți arhiepiscopii, cu ajutorul căror a studiat la liceul din Iași. Mai în urmă s'a călugărit la școlul Gurovei de unde a fost luat de episcopul de Huși și făcut archidiacon. După ce studia la seminarul din Socola, fu atașat apoi ca diacon pe lângă archimandritul Iosofat, la capela română din Paris. La 1865 fu numit episcop de Huși și la 1879 al Dunării-de-jos E. S. Iosif a tradus din limba franceză: »Jidovul rătăcitor, Catechismul paralel și papalitatea schismatică.« Noul mitropolit este frate cu dl (Georghian, deputatul din Iași.

Societatea bucureșconă s'a intrunit la primul bal în ospelul dlui Grigore Suțu, la care au luat parte și regele cu regina și principii Leopold și Ferdinand de Hohenzollern. Sėptemăna această, marți, s'a dat balul Societății de binefacere »Elisabeta-Dămna.« Sămbăta viitoare cercul artistic literar Intim-Club va da în sala nouilor băi ale Eforiei un mare bal fără tomboză și nici o vėndare. Lucru bun de notat, scrie cronicarul »Romănului.« Lumea scapă în fine de toate contribuțiunile directe și indirecte ale acelor baluri de caritate unde erai despoiat fără milă de frumoșele sirene. Mai multe dămne, și din cele mai elegante din societatea bucureșconă, au binevoit a luă această serbare sub grațiosul lor patronagiul. Organisorii balului, cari sūnt toți omeni de gust, își dau toțe silințele ca balul să corespundă așteptării tuturor. Serbarea, după mai multe surprize, se va termină printr'un mare cotilion poruncit intr'adins la Paris. Toțe figurile sūnt inedite, bogate, hasli și pline de cadouri și de suveniruri pentru toți cari vor danța.

Călındarul sėptemănei.

Điua sėpt.	Călındarul vechiu	Călınd nou
Duminica a 26-a după Rosalii, Luca c. 12, gl. 1, sft. 4.		
Duminică	30 † S. Apost. Andreiu	12 Maxentie
Luni	1 Pror. Naum	13 Lucia
Martți	2 Pror. Avacum	14 Nicasio
Mercuri	3 Pror. Sofonie	15 Celian
Joi	4 † M. Varvara	16 Adelaida
Vineri	5 Cuv. Sava c. sfințit	17 Lazar
Sămbăta	6 (†) Păr. Nicolae	18 Grațian

Apropiându-se finele anului, rugăm cu stăruință pe toți aceia, cari primesc fōia, dar încă nu s-au achitat abonamentele, să binevoescă a-și refuī datoria, căci în cazul contrar le vom sistă espedarea ulterioară.

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel în Oradea-mare.